

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Fel évre 4 "
Negyed évre 2 "
Külföldre egész évre 12 "
Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok
és kőzs. előjárónak egész évre 6 kor., a
tanító-egylet tagjainak, kőzs. és körjegyz-
zőknek 5 kor.

— Egy példány ára 16 fillér. —
Megjelen hetenkint egyszer:
vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEZGŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-
EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DIJAK:

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdet-
ések 100 szótól 6 fillér, többszöri köz-
lésnél 4 fillérért közzétettek.
Nyitólér sora 1 kor. Hirdetés és nyitólér
díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BETEGH PÁL könyvkereskedése,
könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kos-
suth-utca), hova minden e lapot érdeklő
közlemények, előfizetések és hirdetések
intézendők.
— Kéziratok nem adtnak vissza. —

Gyermeknevelésünk.

— Második közlemény. —

(S-r.) Folytassuk tovább elmékedésünket
a gyermeknevelésről s beszéljünk most az édes,
jó anyáról: a családi élet e védőangyaláról, a
gyermeki szív e legdrágább kincséről.

„Édes, jó anya!” mily szent fogalom ez!
Mi minden van e nehnány szóban kifejezve. Mily
boldog az a nő, a ki annak való értelmét föl-
fogta! A ki önérettel mondhatja el magáról,
hogy mint gyermekeinek édes, jó anyja mindig
és mindenben hüen, a jó lélek kijelölte uton és
módon teljesítette a hivatások legszebbikét: gyer-
mekeinek helyes nevelését. Mily fölemelő, mily
boldogító érzés az, ha az anya Isten és embe-
rek előtt nyílt homlokkal jelenhetik meg, mert
egyetlenegy alkalom sem mulasztott el, hogy
feltegye a gyermeki lélekbe oltott nemesebb haj-
lamokat, jó tulajdonokat fölkelte, életre, tevé-
kenységre indítsa s hogy melegen érző szíve
s gyöngéd kezeinek ápolása mellett gyermekei-
ből szorgalmas, munkás, vallásos, becsületes
lélkű embereket neveljen.

Nagy feladat ugy-e bár? Oszlatlan szívvel és
lelket kíván minden ilyenmű munkásság az édes,
jó anyától. A csüggedést nem ismerő lélek, az
önfeloldozó szeretet, az övéért elni-halni tudó
szív s az ezen alapuló kitartás, türelem adja
meg az édes anyának azt az értelmi erőt, mely
e fáradságos, de magaslatos munkásságban cze-
hoz vezet. Am a siker, mely az anyák e törek-
vését kíséri: fölér a világ minden kincsével.
Hadvezéreknek dicsősége, a kivívott győzelem
fölött érzett öröm, kicsiny ahhoz képest, a mit
az édes anya érzi akkor, midőn kötelei hü
teljesítésének tiszta öntudata kíséri az élet utain.
Az ily anyák valóságos munkatársai az Istennek
a nemes lelkek teremtésében.

Fájó szívvel bár, de mégis ki kell monda-
nunk, hogy e sokat tudó, ésszel gazdag, de
érzésekben nem egy téren vajmi szegény mo-
dern világban hova-tovább elszomorított mértek-
ben apad azon anyai szívek száma, a kik ily
értelmeben fogják föl, ily értelemben teljesítik
mindazt, a mi rájuk ama szentelyben vár, a
melynek családi élet a neve; a hol a nő lelke-
nek az lenne a munkája, az lenne az áldása:
a mi a tavaszi meleg esőnek a növényekre, mely
fakaszt, életet, virulásba hoz mindent az ég alatt.

Hova tüntetek el ti kedves jó anyák? Ma-
napság miért nem találja föl szívetek-lelketek
megnyugvását, boldogságot a családi életben?...

A családi életet ezen alapjában felfoldó, a
családi élet irányait ezen már bimbójában
megfagyasztó bajoknak, betegségeknek okát ke-
ressétek abban, hogy a mostani időkben más gon-
dolatok foglalják el a nő lelkét, más érzelmek
irányítják azt a delectit, melynek női szív a neve
s mely minél nagyobb eltérést mutat a családi
élet tizhelyétől, annál szerencsétlenebb, boldog-
talanabb a család s egyben maga az a női szív
is, mely a család iránt vonalmat nem érzi.

Hogy igen sok nő életének kizárólagos cze-
lját a családi élet körében nem találja föl, hogy
vágyik ki a nagy világba, azt cseppet sem cso-
dálhatjuk. Ebben igen sok része van — legyünk
őszintek — a férfiaknak is.

Azt a virágot, a mely a gondos, jó anyának
ápolása mellett a családi élet kedves, szelid ég-
hajlata alatt virít (hasonlóan a szerény ibolyá-
hoz), — ma a férfi nem keresi. A női szív legszebb
ékségeit: az egyszerűséget, a szerénységet, a
háziasságot, a családi élet szeretetét nem be-
csüli. Keresi a pénzt, de nem a szívet. Bámulja
a nő raffinirozott észjárását; csiklandozza a ka-
czérság; egy tüzellel telt hamis pillantás menten
fogyolylyá, ha nem épen csuszó-mászó féreggé
teszi. Fejét hájt, térdre borul a nő reneteg
matematikai, természettudományi és vegytani
ismeretei előtt, főleg ha a vegytan irányítja a
föltre finom kezeikében a fakanelát: ám az
érzelmei nemessege, tisztasága, a munkához
szokott kéz (milyen durva!), mely pedig a bol-
dog családi életnek egyedüli megalkotója: érin-
tellenül, hidegen hagyja.

Sok tudást, sok ésszt keresünk tehát ott,
ahol érzelmeket kellene keresnünk. Valamely élet-
pályára szóló diplomát kívánunk a mi leendő élet-
társunktól; talán csak nem azért, hogy pótoljuk azt,
a minek magunk sem vagyunk birtokában? ...
Pénzt, hozományt kívánunk attól, a ki, ha jó,
ha nemes szívi, ha munkás, ha gyermekeit sze-
reteti: többet ér Dárius kincsénél.

No már így gondolkozni s ily gondolatok-

kal lépni a házasság kötelékébe, rettenetes igaz-
ságtalanság a nőkel szemben.

Jó szívet keressünk. Ebben benne van a
férfi törekvésének, munkásságának minden si-
kere, mert a mely férfi életének irányt egy
jó nő lelke ad, annak minden lépésén áldás
fakad.

Ez így van!
Mikor kezdődik az anyai kötelek teljesi-
tése? Erről közelebről!

Világnapló.

Összegabalyodott az európai képviselet Konstanti-
nápolyban a török hatósággal a konstantinápolyi euró-
pai posta felett. A macedon és új török propagandisták
ugyanis felhasználták az európai postát, hogy czelejük
eléréséhez szükséges veszélyes dolgokat szállítsanak ál-
cziemek alatt Konstantinápolyba. A török hatóság
neszét véve a dolognak rövidesen bánt el, hogy fel-
fedezze a titkos üzelmeket. Fegyveres erőt rendelt ki
egyszerűen, hogy a Konstantinápolyba érkező európai
postát lefoglalja, felhossa és a veszélyes és gyan-
us dolgokat elkobozza. Ez az önkényes eljárás éles
jegyzék váltásra adott okot a követéségek részéről, de
kölesönös kibeszélés után az ügy bekésen elintéztetett.

— Széll Kálmán beváltva ígértét. E hó 9 én a képví-
selőhához betérjlesztette a közigazgatás egyszerűsítésére
vonatkozó törvényjavaslatot. A pénztár és számvétség
hangoztatott államtisztaság egyelőre függőben tartatik. —
A horvát tartománygyűlés három ellenzéki frakciójának
bizalmi férfai arról tárgyalnak, hogy a három árnyalat
jogpárt ezimen egyesüljön. Állítólag erre azért volna
szükség, hogy erős ellenzék szerveztessék a küszöbön
levő pénzügyi egyezmény ellen indítandó akcióz érde-
kében. — Rómából jelentik, hogy a pápa köszönetét
kijelenté a Ferencz Ferdinánd trónörökösnek, hogy a
katholikus iskolai egyesület védőségét elfogadta s hogy
ezalkalommal új határozottan és bátran nyilatkozott. —
György Görög király, kereskedelmi egyezmények
megvitatása czelejéből, meghallgatta Károly román kirá-
lyt Abbáziahán. — Megboldogult királynéknak első
emlékszóbra e hó 19-én lesz leleplezve Gödöllőn. A
leleplezés ő Felsége jelenlétében nagy ünnepséggel fog
végbemenni. — Fejérváry Géza báró honvédelmi mi-
niszter újabb megtszletelés érte, ugyanis a jászok
szekvárosa Jászberény diszpolgárává választotta, mely
körülményről a miniszter még az ülésből távirati uton
értesítette. — Kolozsvárról jött a hír, hogy a belesi
fűrésztelap legett. Ezen fűrésztelapet a kalotaszegi
erdőipari részvénytársaság létesítette. A kár 100,000
koronánál nagyobb.

Kronikás.

A nőegylet közgyűlése.

A helybeli jótékony nőegylet folyó hó 12-én
tartotta meg szokásos évi rendes közgyűlését, melyet
Damokos Andorné elnökösszony következő beszéddel
nyitott meg:

Tisztelt közgyűlés! Alig egy éve mult, hogy nem
ismervo jóformán még azon viszonyokat sem, melyek
között egyesületünknek nemes kötelességeit teljesíteni
kell — az elnöki széket elfoglaltam.

De tettem ezt egyfelől azon kötelesség tudatában,
mely nem engedi meg senkinek sem, hogy vissza-
utasítsa azon bizalmat, mely őtet a cselekvés terére szó-
lítja, — s tettem más felől azon biztos reményben,
hogy egyesületünk tapasztalt, kipróbált erői mellett
lesznek ezután is mindig, ha jót tenni, ha a szenved-
őkért munkálni kell.

Egy eseményekben gazdag évnek története remé-
nyeimet beváltotta. Együletünknek minden tagja buzgó
kötelességűddel teljesítette, sokszor nem könnyű viszony-
nyok között is feladatát s azok, kik a nemes cseleket
áldozatot hoztak, fáradoztak, a jól teljesített kötelesség
megnyugtató érzésével tekinthetnek az elmúlt évre is
vissza. Fogadják ezért őszinte köszönetemet Jutalmuk
mar biztosan megtalálták azon jóleső öntudatban, mely
minden jó cselekedettel karöltve jár. De fogadják hálás
köszönetemet a nagy közönség is, melynek támogatása
és érdeklődése lehetővé tette, hogy egyesületünk tagjai-
nak fáradozása sikertelen ne maradjon.

Hiszem, hogy az a buzgalom, mely mindnyájun-
kat lelkesített feladatunk teljesítésében, jövőre sem fog
megszűnni s mint a multban, ugy a jövőben is együtt
fog minket tartani. A felebaráti szeretet nevében id-
vözölöm a megjelent tagokat s a közgyűlést ezennel meg-
nyitom.

Tárgysorozat szerint következett a Szabó Árpád
egyesületi titkár jelentése, melynek szövege az:
Milyen tisztelt közgyűlés! Ez alkalommal, midőn
mint az egyesület titkára, hivatva vagyok a számadásra
egybegyűlt közgyűlés előtt az elmúlt egyesületi év tör-
ténést előadni s megőrkítés végett az egyesület év-
könyvébe följegyezni, mindenképpen el kell keresnem kell a
rendeletkezésre álló adatok halmzában azokat a szá-
mokat, melyek ezt a rövid időközöt a multhoz kötik,
annyival is inkább, mert ez alkalommal egy új negyed-
század első évéről s egy új tisztikar első évi működé-
sének eredményéről kell beszámolnom, melynek érdem-
leges elbírálása csak a multtal való összehasonlítás
kapcsán lehetséges.

Az egyesületi sorsa a vezetők kezében van le-
tve s így a vezetőség változása az egyesület sorsának
változását szokta rendszerint maga után vonni; az új
választmány azonban nyugodt öntudattal mondja és
mondhatja is, hogy vezetése alatt az egyesület sorsa

nem változott, hanem a megkezdett uton tovább ha-
ladva, fokozatosan fejlődött, mert a mint ügybuzgó el-
nökönk a legelső választmányi ülésen tartott megnyitó
beszédében is kifejtette: „a működési tér, a czelek s
azok elérésére szolgáló eszközök nem változnak”. A
buzgó és tapintatos vezetésen kívül főleg annak a régi
kipróbált és jónak bizonyult uton való haladásnak, az
érdemes előzők lelkesítő példája hiv követésének kö-
szönhetjük, hogy az elmúlt év eredménye, melyet ez
alkalommal feltüntetni szerencsénk van, a megelőző
évek eredményével összehasonlítva is igen kedvező.

A multtal való kapcsolatot kereste, a mult emlé-
kének, az előzők érdemeinek áldozott választmányunk
akkor is, midőn 1900. decz. 8-án az egyesület negyed-
százados fennállásának örömeire jubileumi ünnepélyt
rendezett, melyen időt és fáradságot nem kimélve, min-
denkét elkövetett, hogy az ünnep méltó legyen az egye-
sület magaslatos hivatásához s valóban a jubileum si-
kere képezte választmányunk ez évi működésének leg-
kiemagaslóbb fénypontját.

A jubileum lefolyását nem részletezem, hiszen
mi, kik ma itt vagyunk, mindnyájan emléksünk meg
arra az élvezetes napra, mely a szellemi haszon mel-
lett 815 korona 88 fillér tiszta jövedelemmel gyarapí-
totta egyesületünk vagyonát; az utókor számára pedig
emléket őriz azon díszes emlékkönyv, mely a jubileum
hü képenek s az egyesület ügyei jelenlegi állásának
megőrkítésére kiadott, mely bizonyára kedves emléke
marad nemcsak az egyesület tagjainak, hanem a humánus
egyesületünk ügyei iránt érdeklődő nagy közönségnek is.

Az egyesület 25 éves története pedig, melyet az
emlékkönyv szintén magában foglal, a 25 évi kiadások
és bevételek táblázatát kimutatásával egyetemben hiva-
vatva van a jövőbeli működésre vonatkozólag sok te-
kinetben utmutató tájékoztatást nyújtani. Ime a mult mű-
ködésének megőrkítése a jövőbeli munkásság irányai-
nak kijelölése. Ime az iránytű az egyesület hajójának
további biztos vezetésére.

Igen fontos munkát végzett választmányunk akkor
is, midőn az egyesületnek 1880. óta oly sokszor han-
goztatott s a jegyzőkönyvekben is többször kifejezésre
jutott óhaját, a változott viszonyoknak már sok tekin-
tetben nem felelő régi alapszabályok átalakítását
eszközölte, mely módosított alapszabályok az 1900. nov.
11-én tartott rendkívüli közgyűlés 20. számú határozata
alapján felterjesztvén a nagymélt. belügyminiszterium-
hoz, még 1900. decz. 14-én 126,599. sz. határozattal
megerősítettvén azonnal elrebe léptek. Hogy mennyiben
könnyítik meg ezek a munkát s mozdítják elő ezzel az
egyesület érdekét, azt legjobban tudják méltányolni
azok, kik mint a régi választmány tagjai az ügy keze-
lését oly sok esetben megnehezítő régi alapszabályok
hiányait személyes tapasztalásból ismerik. A módosított
alapszabályok ismertetését, minthogy az érdeklődőknek
alkalmuk van az emlékkönyvből azokat megismereni, az
alkalommal a tisztelt közgyűlés szives engedelmével
mellőzöm.

Az egyesület ügyei egy rendkívüli közgyűlés és
négy választmányi ülésen intéztetett el az alapszabályok
pontos betartásával, miről a jegyzőkönyvek 1—50. számú
határozatai tanuskodnak. A jegyzőkönyvek pontosan ve-
zetve, szabályszerűen hitelesítve rendezve vannak, a ho-
zott határozatok végrehajtásáról az elnökség mindig
gondoskodott. A jötekegyes cselekedeteit körülbelül
abban az arányban gyakorolta választmányunk, mint az
a megelőző 10 évben történt, helybeli szegények sege-
lyezésére 462 K. szegény árva leányok tanítását költsé-
gére 330 koronát vagyis összesen 792 koronát, azaz
396 forintot fordított. És itt örömmel említem fel, hogy
a segélyezésre szorult és arra érdemes kérelmezők va-
lamennyien kisebb-nagyobb segélyben részesültek, ezek
közül egy sem utasított vissza pénzügyi miatt.

E segélyezési öszegen kívül nagyobb kiadások
voltak a jubileumi ünnepély költsége 183 K 13 (disz-
kórnások) és a 600 példány emlékkönyv s 20 példány
külön alapszabály, végül mintegy 15—20 évre elégséges
választmányi és közgyűlési meghívók 145 korona nyom-
dai költsége, mely öszegen azonban az eladásra szánt dar-
abonkint 40 fillér, összesen 200 korona értékben pénztárosi
kezelésre átadott 500 példány árából kamatoztól vissza
fog térülni, a többi 100 példány emlékkönyv részint
vidéki tagoknak és a szomszédos testvér egyesületeknek
küldetett meg választmányi határozattal ingyen, részint
tisztviselők számára hivatalos használatra tartatott vissza.

A jövedelemforrások ugyanazok, sőt talán még
kedvezőbbek voltak, mint a megelőző években, amennyi-
ben a június hó 16-án rendezett táncvizsgálaton rend-
kívüli jövedelmén kívül a pénzügyi tisztviselői kar is
együletünk javára ajánlotta fel február hóban rendezett
hangversenynek 176 kor. 81 fillér tiszta jövedelmét,
mit választmányunk, annyival is inkább, mert abban
humánus egyesületünk nemes missiójának elismerését
és méltánylását, a vezetőség iránti bizalom nagybecsű
megnyilatkozását látja egy ily tekintélyes testület
részéről, szives örömmel és hálás köszönettel fogadta.
Többek kamataiból 863 K 73 f., tagsági díjakból 280 K,
fillérestylekből 362 K 52 f., a jubileumi teasteyből
815 K 88 f. tiszta jövedelmünk volt, minek folytán da-
czára a nagyobb 1217 K 63 f. öszegű kiadásnak, ez
évi felesleg 1359 korona 7 fillér, azaz 679 frt 88 kr,
melyhez hasonló összegű jövedelem mint ezt az emlék-
könyv táblázatát kimutatásának az alaploke emlékedé-
sértelintetett rovata igazolja, az előző években soha sem
volt. Azt hiszem tisztelt közgyűlés ezen számadatok
minden szónál szebben és hitelebven bizonyítják, hogy
az új választmány s főleg annak vezetősége, az elnök-
ség érzete teljes tudatában volt az egyesület magaslatos
hivatásának s így a magaslatos hivatás tudata egyértelmű
a kötelesség teljesítésével, ez pedig az elert er-
edménynek.

A kötelesség teljesítés boldogító érzése jutalmazza
a szent ügy munkáinak buzgó fáradozásait!
A megelőző években hetenkint tetszés szerinti be-
lépti díj mellett tartatni szokott fillérestyleket, hogy a
közönség szives áldozatkészségét ne kelljen oly nagyon
kiháználni, az idén csak minden második héten tar-

tottuk meg mérsékeltlen megállapított belépti díj mel-
lett. Férfiaknak 1 K. nőknek 40 f., tanulóknak 20 f. A
rendszerváltoztatás daczára az estélyek ép oly kedélye-
sek, élvezetesek, népszerűek és jövedelmesebbek mon-
dhatók, mint a megelőző évek, miért a hála és elismerés
első sorban a buzgó rendező-elnököt dr. Valentisk
Ferenczét s az ügyes rendezőket illeti, kik a siker ér-
dekében időt, fáradságot, sőt anyagi áldozatot sem ki-
méltek, másodsorban pedig a szereplőket, kik szives
közreműködésükkel az estélyek szellemi sikerét biz-
tosították.

Az I. estélyt nov. 10-én Szabady Tivadarné és dr.
Valentisk Ferencz rendezték 29 K 20 f. jövedelemmel.
II. estélyt nov. 24-én Daroczi Ilona és Ninke 46 K 26
f., a III. decz. 15-én Lántzy Emma és Pál Juliska 35
K 12 f., a IV. jan. 9-én Doros Iluska és Felegyházy
Mariska 77 K, az V. jan 23-án Lántzy Proskó és Za-
kariás Margit 33 K 54 f., a VI. febr. 13-án Jánosy
Beatrix és Politzer Rezsín 34 K 30 f., a VII. febr. 23-án
Lántzy Proskó 55 K 90 f., a VIII. márcz. 13-án
Becek Aladárné és Szabó Andrásné 31 K 30 f., a IX.
márcz. 27-én Lukácsy Istvánné és Piskoti Jolanka 20
K 10 f. jövedelemmel.

Ez estélyek kettős célzt szolgálták, míg egyfelől
füllérekét gyűjtötték a szegény nyomorultaknak, másfelől
szellemi élvezetet nyújtottak nemes szórakozás után
vagyó intelligens közönségünknek. Így tehát az ezeken
előadott zene- és énekszámok, szavaltatok, felolvasások
és előképek nőegyesületünknek a társadalom szellemi
életére való jótékony hatását mutatják, megérdemlik,
hogy azoknak emléket, kiknek érdemét csak azok tud-
ják kellőképp méltányolni, kik személyes tapasztalásból
ismerik a rendezés nehézségeit, jegyzőkönyvünkben
megőrkítjük.

Az egyesületi tagok száma is öröndetes gyarapo-
dást mutat, miért méltó elismerés és hálás köszönet il-
letli Felegyházy Antalnét és Vargha Ida ellenőrt, kik
választmányunk megbízásából szives közönséggel vállalkoz-
ván tagok gyűjtésére, dícséretreméltó buzgóssággal
és tőren is a lehető legkedvezőbb eredményt érték el.
Új tagok lettek: Florián Kristóf, dr. Heltay Ferencz
Budapestről és dr. Simó Balázs 40—40 koronával, Da-
mokos Andor, Gönczi Lajosné és Szabó Istvánné 12—12
koronával, mint felállapító állandó választmányi tagok.
Betegh Pálné 2 korona, Fejes Aronné 6 korona után-
fizetéssel szinten az állandó választmányi tagok sorába
léptek. Betegh Pál, dr. Lukácsy István, Pallfy Jenő és
dr. Soó Rezsó 10—10 koronával állandó rendes tagok
lettek. Dr. Kovácsy Albert, Nosz Gusztávné, dr. Roth
Fülöp, dr. Valentisk Ferencz, dr. Imreh Domokos, Sza-
káts Zoltánné, öv. Szarka Árpádné, dr. Gramling László,
Molnár Flóra, Lázár Kálmán, Nagy Kálmán, ily. Gergely
Ferencz, Szabó István, Bartha Gaborné, Györfly Titusz,
Hargita Nándorné, Szabó Gaborné, Tompa Árpádné,
Láng Bertá, Szabó Andrásné, Vajna Zoltán, Ehrenreich
Hani, Gyorkos Mihályné, Maffey Domokosné, Becek
Aladárné, Felméri Gábor, Szilágyi Sándor, Nagy Lajosné, Spa-
nyár Pálné, Leichter Gyula, D. ak Lajosné, dr. Mezey
Ödön, Jánó Bela, Felegyházy Kálmán, dr. Orbán János,
Spaller Józsefné, Szabó Nándor, Vajna Géza és Ivánó
Sándor. Összesen 53 új tag Befizetett tagsági díjk
összege 290 korona, melyből azonban a jelen évi szá-
madásokban csak 132 korona számolatott el, a többi
158 korona a jövő évi számadások javára esik, mint-
hogy ez öszegen a számadások lezárása után folyt be.

Ezzel szemben öv. Döszeghy Lajosné áll. választ-
mányi tag halálában vesztésig is érte együletünk, ki-
nek emléket választmányunk elnök indítványára 1900.
okt. 27-én tartott ülésének jegyzőkönyvében örökítette
meg s fejezte ki a gyászoló család fájalmában való
őszinte részvételt.

Az elmondottakban igyekeztem tisztelt közgyűlés
választmányunk mult évi működését feltüntetni, az egye-
sület jelenlegi arczképét rajzolni s most nincsen egyéb
hátra, minthogy az egyesület halálját tolmácsoljam mind-
azok iránt, kik onfelten és kintbő fáradozóakkal, szives
szolgálatokkal és készséges áldozatokkal az egye-
sület vállalatának sikerét biztosították, kik a mulatsá-
gok időt és fáradságot kívánó vármegyeyi hatóságunkat, hogy
füllécsink tartására a vármegyeház tanácskozó termé-
tátegédsi s módosított alapszabályaink váratlanul gyors
megerősítését kieszközölni szives volt, ugyintzen hálás
köszönettel tartozunk a helyi lapok szerkesztősegeinek
is, a miért egyesületi ügyeinket, hirdeményeinket a
nagyközönséggel közölni szivesek voltak.

S ezzel a tisztelt közgyűlés megtszletelő bizalmát
választmányunk nevében megköszönve és továbbra is
kérve, azzal az óhajattal fejezem be titkári jelentése-
met, hogy az áldás Istene tartsa meg és őregbitsse egye-
sületünk immár 26 esztendő életfaját, hogy abban a
termő talajban székely anyavárosunk és vármegyeink in-
telligens közönségének áldozatkész-ségében, a vezetők
bölcsességében, a tisztviselők ügybuzgóságában, az
egyesületi tagok jó indulatú támogatásában, melyben
eddig oly szépen fejlődött, talajja meg továbbra is az
éltető erőt s virágot a minden társadalmi haladást
megakadályozó közönyt fagyos szele ne hervassza el, ha-
nem a minden székért és jóért égő lelkesedés melege
fejlessze azokat érett gyümölcsökké, hogy ne csak ár-
nyékával avagy külső díszével gyönyörködtesse ápolóit,
hanem érzetini is tudja az ő áldásos hatását.

Isten éltesse egyesületünket, vezetőségét s annak
tagjait sokáig!

III pont alatt közgyűlés a számadást vizsgáló bi-
zottság jelentését elfogadta. Pénztáros részére a fel-
mentvnyi megadja s egy a pénztárosnak, mint a szá-
madást vizsgáló bizottságnak jegyzőkönyvi köszönetet
szavazott. Számadás föbb tételei a következők:
Évi bevétel 2577 K 40 f., ez évi kiadás 1217 K
63 f., tehát évi felesleg, azaz tiszta haszon 1359 korona
77 fillér.

A pénztár jelenlegi elegendő állása 16318 K 55 f.
Ez öszegen azonban a tagsági díjakból befolyt 290
koronából csak 132 korona van elszámolva, mert a

többi 158 K a pénztár lezárása után folyván be, a jövő évi számadások javára esik.

IV. Választott 3 női választmányi tag: Beesek Aladárné, Szabó Andrásné, Szakáts Zoltánné és az új szabályrendelet értelmében 24 férfi választmányi tag: Dr. Damokos Andor, Fás Gyula, Fodor Boldizsár Gőnczi Lajos, Hargita Nándor, Hollak Arthur, dr. Imreh Domokos, Iváskó Sándor, dr. Kovács Albert, Lázár Kálmán, dr. Mezey Ödön, br. Orbán János, Ravasz Árpád, dr. Ráczkövy Sámuel, Sándor Mózes, Sebessy Arthur, Soó Gáspár, dr. Soó Rezső, dr. Solymossy Lajos, Szakáts Zoltán, Virker Ernő, Szilágyi Sándor, Vajna Zoltán, dr. Valentik Ferencz, Inditvány nem lévén, Damokos Andorné elnökszásony bezárta a gyűlést.

Dorosné, e. jegyző.

Törvényjavaslat

a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről.

I. Jogorvoslatok.

1. §. Közigazgatási ügyekben a harmadfokú határozat (intézkedés) ellen felelbitelnek helye nincs.

2. §. Az elsőfokú érdemben egybehangzó másodfokú határozat (intézkedés) ellen felelbitésnek rendszert nem helye.

3. §. Az elsőfokúval érdemben egybehangzó másodfokú határozat (intézkedés) ellen — a mennyiben a felelbités a 2. §. szerint ki van zárva — felülvizsgálati kérelem intézhető az illető miniszterhez azon az alapon, hogy az elsőfokú hatóság nem volt illetékes, vagy határozata, avagy ennek alapjául szolgáló eljárása a törvényt sérti.

4. §. A miniszter az így határozatokat megsemmisítheti és új eljárást rendelhet el.

5. §. Ugy felelbitésnek, mint felülvizsgálati kérelemnek csak véghatározat ellen és csak érdekelt részéről van helye.

6. §. Véghatározatot megelőző eljárás során szünetelt sérelmek orvoslása a véghatározat ellen irányuló felelbitésben vagy felülvizsgálati kérelemben kérhető.

7. §. Ugy a felelbitést, mint a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú eljárást határozatnak kell előterjeszteni, mely a meg nem engedett vagy elkészt (6. §.) felelbitést vagy felülvizsgálati kérelmet végzésileg hivatalból visszautasítja.

8. §. A visszautasító végzés ellen felfolyamodásnak van helye, mely felett a másodfokú hatóság végérvényesen dönt.

9. §. A felelbitelt (felelbités, felülvizsgálati kérelem és felfolyamodás) előterjesztésének határideje bármely közigazgatási ügyben, bármely foku határozat (intézkedés, végzés) ellen a kihirdetés vagy a kézbesítés követő naptól számított 15 nap.

10. §. A határidő, ha utolsó napja vasárnapra vagy Gergely-naptár szerinti avagy nemzeti ünnepre esik, a legközelebbi köznapon jár le.

11. §. Posta útján való benyújtás esetében a feladás időpontja határozó.

12. §. A felelbitelt szóval vagy írásban lehet előterjeszteni.

13. §. Az öszbeli felelbitelt a hatóság jegyzőkönyvébe foglalja.

14. §. A felülvizsgálati kérelem és felfolyamodás határozat végrehajtását rendszerint nem akadályozza.

Mellányást érdemlő esetekben azonban akár az elsőfokú, akár a felelbitelt hatóság — indokolt kérelemre — a végrehajtást felfüggesztheti.

A felelbités határozat jogerőre emelkedése előtt csak az esetben hajtható végre:

a) ha ezt törvény, miniszteri rendelet vagy szabályrendelet kifejezetten megengedi;

b) ha fontos közérdekekből vagy közveszély, avagy helyrehozhatatlan kár elhárítása céljából a határozatnak haladéktalan foganatosítása szükséges és ez a határozat záradékában világosan és indokoltan ki van mondva.

15. §. Az, a ki a felelbitést vagy felülvizsgálati kérelmet elháríthatatlan akadály miatt kellő időben (6. §.) elő nem terjeszthette, igazolási kérelemmel élhet.

Az igazolási kérelmet a felelbitelt határidő leletével számított 15 napon belül az elsőfokú eljárást határozatával szóval vagy írásban (7. §.) kell előterjeszteni. Az igazolást elutasító végzés ellen ugyancsak 15 napon belül felfolyamodásnak van helye.

16. §. Az igazolási kérelemben a másodfokú hatóság végérvényesen dönt.

A felülvizsgálati határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolásra a 8. §. második bekezdésébe kell alkalmazni. A felelbitési határidő elmulasztása miatt törvényes határidőben előterjesztett igazolás jogerős elintézés előtt — a 8. §. a) és b) pontjainak esetein kívül — a végrehajtás el nem rendelhető, a már elrendelt végrehajtás pedig tovább nem folytatható.

17. §. Közigazgatási vitás ügyekben, ide értve a fegyelmi ügyeket is — újrafelvételnek van helye.

Újrafelvétel akkor kérhető, ha a fel a főügy jogérvényes eldöntése után a kérdés érdemére döntő oly bizonyítékok birtokába jut, melyek a följárási folyamán önhibáján kívül nem használhatók.

Az újrafelvétel kérelmet a följárási folyamán hozott jogerős véghatározat kihirdetésétől vagy kézbesítésétől számított egy éven belül írásban ahhoz a hatósághoz kell intézni, mely a főügyben a jogerős véghatározatot hozta.

Ha azonban a főügyben hozott jogerős véghatározat alapjául valamely felsőbb határozata (intézkedése), szolgált az újrafelvételi kérelmet a felsőbb hatósághoz kell intézni.

Az újrafelvétel megengedhetőségének kérdésében az a hatóság dönt, melyhez az újrafelvételi kérelmet intézni kell.

Az újrafelvétel megengedése esetén az érdemleges eljárás annál a hatóságnál kezdődik, a mely a főügyben az elsőfokú határozatot hozta.

Egyebekben a följárási vonatkozó szabályok irányadók.

Az újrafelvételi eljárás megindítása a följárási folyamán hozott jogerős határozat végrehajtását nem akadályozza.

Újrafelvételi kérelemnek ugyanazon ügyben csak egyszer van helye.

11. §. A főispánoknak (a székesfőváros főpolgármesterének), a közigazgatási ágak főnökeinek és képviselőinek, valamint a tiszti ügyészeknek a fennálló szabályokon alapuló felelbitelti és felterjesztési jogát ez a törvény nem érinti.

A tiszti ügyész a közigazgatási bizottság gyámügyi felelbitelti küldöttségének másodfokú véghatározatát minden esetben felelbitézheti.

A kormányának az 1886. XXI. t.-cz. 10 §. első bekezdésén alapuló felülvizsgálati joga jövőre is változatlanul marad.

12. §. E törvény 1., 2., 3. és 11 §. ai nem terjednek ki azokra az ügyekre, melyeknek végérvényes eldöntése a m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozik. Ily ügyek felelbitése tekintetében a jelenlegi szabályok érintetlenül maradnak.

A 4–10. §. ok rendelkezéseit a közigazgatási folyamathoz ezekben az ügyekben is megfelelően alkalmazni kell.

Az ezen törvény értelmében újra felvett ügynek a közigazgatási bíróság által eldöntése esetén az újrafelvételnek az 1896. XXVI. t.-cz. 139. §-án alapuló joga érintetlenül marad.

II. Rendőri büntető bíraskodás.

13. §. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben a rendőri büntető bíraskodást — addig, míg ez irányban külön törvény véglegesen rendelkezik — egyelőre a következő hatóságok gyakorolják:

I. Elsőfokon: 1. kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, illetőleg a szolgabíró; 2. rend-zott tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a rendőrkapitány, illetőleg helyettese, ezek akadályoztatása esetén a tanács által e részben saját tagjai sorából megbízott tisztviselő.

II. Másodfokon: 1. kis- és nagyközségekben és rendezett tanácsú városokban az alispán; 2. törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács.

III. Harmadfokon: az illető miniszter (belügyi, földmívelésügyi, honvédelmi, kereskedelemügyi miniszter).

14. §. Mezőrendőri és erdei kihágási ügyekben, ha a kár, vagy az 1894. XII. t.-cz. 110. §-ában jelzett kár-díj 40 korona értékét meg nem halad, a feljelentés a községi bírónál is megtehető.

Ily esetekben nagyközségekben a bíró az előjárás egy tagjával és a jegyzővel vagy helyettesével, kis- és nagyközségekben a bíró az előjárás két tagjával itél.

A községi bíróság előtti eljárást az ezen törvény 22. §-a szerint kiadandó eljárási szabályzat állapítja meg.

Ha a felek valamelyike a községi bíróság ítéletében meg nem nyugszik, a főszolgabíró (szolgabíró) előtt az eljárás újrafelvezésének van helye.

Az erre vonatkozó kérelmet a községi bíróság ítéletének kihirdetését vagy kézbesítését követő naptól számított 15 napon belül a községi bírónál kell előterjeszteni.

Ily ügyekben az alispán végérvényesen dönt.

15. §. Budapest székesfővárosban a következő hatóságok gyakorolják a rendőri büntető bíraskodást:

Azokban a kihágási ügyekben, melyeknek elsőfokú elbírálása a fennálló törvények, rendeletek és szabályrendeletek szerint jelenleg a székesfővárosi m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik, elsőfokon az illetékes ker. kapitányság vezetője, ennek akadályoztatása esetén a belügyminiszter által a főkapitány előterjesztésére megbízott rendőrségi tisztviselő, másodfokon a főkapitány vagy helyettese.

A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes többi kihágási ügyekben: elsőfokon a kerületi előjáróság, másodfokon a tanács.

Oly kihágások halmazában, midőn az egyik kihágás a kerületi kapitányság, a másik a kerületi előjáróság hatáskörébe tartozik: mindkét rendbeli kihágás elbírálására a kerületi kapitányság illetékes.

Harmadfokú hatóság az illető miniszter.

16. §. Újpest és Rákospalota községekben a következő hatóságok gyakorolják a rendőri büntető bíraskodást:

Azokban a kihágási ügyekben, melyeknek elsőfokú elbírálása a fennálló törvények, rendeletek és szabályrendeletek szerint jelenleg a székesfővárosi m. kir. államrendőrség hatáskörébe tartozik, elsőfokon az illetékes ker. kapitányság vezetője, ennek akadályoztatása esetén a belügyminiszter által a főkapitány előterjesztésére megbízott rendőrségi tisztviselő, másodfokon a főkapitány vagy helyettese.

A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes többi kihágási ügyekben: elsőfokon a főszolgabíró, illetőleg a szolgabíró, másodfokon az alispán.

Oly kihágások halmazában, midőn az egyik kihágás a kerületi kapitányság, a másik a főszolgabíró hatáskörébe tartozik: mindkét rendbeli kihágás elbírálására a kerületi kapitányság illetékes.

Harmadfokú hatóság az illető miniszter.

17. §. Az elsőfokú rendőri büntető bíró a terhelt letartóztatásával nem járó oly kihágási esetekben, midőn:

a) a feljelentést hatóság (községi előjáróság), köz- hivatalnok, vagy hatósági közleg hivatásos eljárása közben szerzett, közvetlen tapasztalata alapján teszi és valósága ellen nem merül fel aggodalom, vagy

b) a feljelentést magánévtől ered, de ez a kihágás elkövetését köz- vagy magánokirattal vagy más bizonyítékkal valószínűvé teszi és a rendőri büntető bíró meg van győződve a vád alaposáról, —

a mennyiben a feljelentett kihágás miatt csak pénzbüntetés kiszabásának van helye és a mennyiben a pénzbüntetés 40 koronát meg nem haladó összegben mutatkozik kiszabandónak, a terhelt ellen előzetes tárgyalás megtartása nélkül büntető parancsot bocsálhat ki.

18. §. A büntető parancsok kelleit, kibocsátásának és kézbesítésének módokat az ezen törvény 22. §-a szerint kiadandó eljárási szabályzat állapítja meg.

19. §. Ha a terhelt a büntető parancs kézbesítését követő naptól számított 15 nap alatt az ügy tárgyalását szóval vagy írásban nem kérelmezi, vagy a 20 §. értelmében felelbités nem el: a büntető parancs végrehajtható. Ha azonban a fél a büntető parancs mellőzését és a tárgyalás megtartását kéri, a tárgyalást szabályszerűen kell megtartani.

Az ítélet rendelkezése elérhet a büntető parancs tartalmától.

20. §. Ha a fél a cselekmény elkövetését, mely a büntető parancs kibocsátására okot szolgált, nem tagadja, hanem csupán a büntetés vagy ennek nagyságát kifogásolja, a büntető parancs ellen felelbités nem lehethet.

A büntető parancs ebből az esetben elsőfokú kihágás, ítélet jelleget bír.

21. §. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes kihágási ügyekben felelbitelt határidő a kihirdetés vagy kézbesítés követő naptól számított 15 nap.

22. §. A rendőri büntető eljárás egyéb részleteit, különös figyelemmel a felelbitelti korlátozására, az 1897. XXXIV. t.-cz. 28. §-ában nyert felhatalmazás

alapján a bel- és igazságügyminiszterek által kiadandó és — tekintet nélkül az egyes törvényekben szabályozott eljárási módokra — a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt összes kihágási ügyekre kiterjedő egyetemes eljárási szabályzat állapítja meg, melynek keretén belül a tiszti ügyész közreműködése a közérdek szempontjából igénybevehető.

(Vége köv)

Közkönyvtárak.

K ü s m ö d , 1901. május hó 17.

A Bőngéri ur közélebről bemutatott könyves falubírájának mindenestire figyelemre méltó eljárása alkalmából a nem létező közkönyvtárakra gondolok.

E megye területén Keresztúron az unitáriusok középiskolájában hallomásom szerint van egy nagy és egy ifjúsági könyvtár, utóbbi a szépirodalom köréből. Egyik-ből vagy másból azonban talán egy kötet sem forog az iskolán kívül álló közönség kezén s nagyrésze nem is olvadály.

Igy állhat a dolog a tanítóképző netaláni könyvtárával is.

Udvarhelyen is van a két régi középtanodában s utjabban a reelban is könyvtár, melyek szintén csak az iskolához tartozók szolgáltatására állanak.

A megye területén nincs közkönyvtár* a nagy közönség számára sem városban, sem falun azon az egyetlen egyen kivül, mely H.-Széplapán a papi háznál van elhelyezve s melynek egyik fő díszét a Jókai összes műveinek a jubileumi kiadása képezi. Ehez csekély évi díjért mindenki hozzá juthat. A Dávid Ferenc-egyet- tulajdonja, a mint egy azon vidéki sógoromtól tudom.

Városi és falusi kisebb-nagyobb olvasókörök év végével rendszeren eladják bors takarni nemcsak a többnyire napi értékű politikai, hanem a tartalmas szépirodalmi és más szakkalokat is. Nem igen inditnak könyvtárt.

A napisajtó nem pótolja a könyvet. A már hála Istennek gyakorivá vált tartalmasabbnál tartalmasabb felolvasások összeszedése és kinyomtatása sem jut eszébe az ilyeneket rendező egyesületek közül egyiknek is. A holnapra nem gondolkodik. Így a sok kínos is veszendőbe megy állandóságis helyett.

Falusi és városi műkedvelők figyelmére méltó volna a sok más cél között a közkönyvtár kérdése is. Ez a magasabb tényezők figyelmét is megérdemelné.

Közkönyvtárak lennének az ezerves ünnepnek valódi emlékoszlopai, ha a másféle oszlopok állítása már megengedné. Ezek világa messze jövőbe hatolna be. Pap, Kriza, Bőngéri s más buzgólkodó munkások vegyék tollukra ezt a kérdést s larmázzák fel a közönséget.

S z ö v é r t i B e l a .

Gyakorlati utmutatások a len természetéséhez és elkészítéséhez.

Kiadja: **Friedler János** első magy. lenkikészítő gyáros.

(Bevezetés)

17. A mag utóérése kupokban.

A lent jó maroknyi kis csomókba összefoglaljuk és ferdén fődlszerűen egymás ellen állítjuk, úgy hogy 1—2 méternyi hosszú kupokat képezzenek. A szárvegek a tokok alatt egynéhány szál lennel lazán körültekere- letők, hogy szilárdabban megállhassanak. A magtökök így teljesen megérhetnek, a mi 8 nap alatt megtörténik. Mint főszabály áll: Ne hagyjuk a lent igen soká a nap hevének kitéve, mert ez által a szár olajtartalmát elvesztí.

18. A len kicséplése bugázása.

Az érett lentököket vasfűtőkkel letepiük, vagyis bugázzák, ezen munka ugyan bármikor is végezhető, mégis legcélszerűbb az aratás alatt levő esős napokat ezen munkára felhasználni. Egy munkás naponta 2—3 m. m. másra lenmagot készíthet. A bugázástól 16—20 krajnyí bért fizetnek 100 klgmmonként. Bugázáshoz alkalmas vasfűtők minden nagyobb vaskereskedésben vagy az „első magy. lenkikészítő-intézetben" N.-Tanym, Komáromm. kaphatók. A lebugázott len 10 klgmmonk esom- kökba köttetik és így azonnal eladható.

Irodalom.

Felhívás előfizetésre!

Nyelvében el minden nemzet S dalban van a honzeret.

A társadalom minden térer hangzatos szavakkal a nemzeti termékek pártolására buzdít s tagadhatalan az ipar, valamint a képzőművészetek térer eredményeket is ért el. Nem mondható ez a magyar zenéről, mert a magyar zeneirodalom, fájdalom, a helyett, hogy fejlőd- nek, észrevehetőleg hanyatlásnak indul.

A zeneművészet s irodalom térer a külföld szolgál utánzás s az idegen szellemű s a magy. jellegtől teljesen elütő sajtásokot magában foglaló művek ke- vésségé jő vagy orosz majmolása s átültetése majdnem uralkodóvá lett.

Már vak előítéletlé vált, hogy nincs is külön magy. zene, nincs eredeti magy. sajtóság, zamat s a magy. népzene motívumai a magasabb zenei formákba való felvételre nem is alkalmasak.

Csak az a szép, az a jó, az a művészi, a mi idegen s külföldi s tötözetül a banális angol zeno kezd szintpadon és hangversenyeken egyaránt majdnem uralkodó szerepet vinni.

A külföldi tánc-zenetermeké s szóczer példányokban terjednek, — a külföldi zenéiörk egész vagyont visznek ki magy. hazánkból; megszámlálhatlan meny- nyiségben terjed az izlésrontó sok füllen s örpheumba való vig s sikamlós dal, míg a magy. műdalok, a za-

* Hát a Polgári önképző és segélyző egyetlé mit vétett? Szék-

matos népdalok szerzői, hazai zenéiörk — még a leg- nevezetesebbek is — kiadóra nem találak.

Szomorú példákat tudnánk fölhozni állításaink- mellet, de azt hisszük, fölösleges azt bizonyítani, mit mindenki tud s a mi ismeretes; erletlenül példaképpal szolgálhatunk zenéiörk elkészítet leteleiből, mely- ben a mai beteges kor e diva's betegségre s rákfénje ellen panaszkodnak s a legnevesebb magy. szerzők művei íróasztalukban porladoznak, mert nincs kiadó.

S hol a hiba? Egyenesen bennünk van, mert ha nem indulnak a vállárma után s nem volnának az ide- gen elem uszilyhordozói, ha a mi vérünkben való vért, husunkból való hust megbecsülnök s emelnök, mint azt a külföld a kevésbé tehetségekkel szemben is teszi, nem volnának olyan szomorúak a viszonyok.

Epen ily viszonyok között van szükség egy olyan organumra, mely a teremő erő, ész s szív nyomása alatt keletkezett zenei termékekét felszínre hozza, azo- kat terjeszti, a nemzeti mellett buzdít, megmenti és meg- örökíti, mi arra való. Ez érlelt meg bennünk a gon- dolnat, hogy „Magy. Orpheus" címen a magy. zene- szerzők érdekeit szolgáló zenelapot indítsunk.

Szerény keretben indul meg e tisztán művészi vállalkozás s ha e kiáltó szó nem vész el a puszta- ban, talán egy porszemmel magasabbra emelheti a ma el- temelt magy. zeneiárdalmat.

Szerény eszközökkel lépünk fel, de azon búszke öntudattal s édes reménnyel, hogy a magy. nemzeti eszméért meg érzelk bíró zenebarátok körében vissz- hangra fog találni felhívásunk s midőn e felhívást meg- küldjük, tisztelettel kérjük a magy. zene barátait, — a zeneszerzőket e folyóirat szellemi pártolására, a mű- kedvelőket szerény vállalkozásunk anyagi támogatására. Folyóiratunk első száma folyó év június havában je- lenik meg.

Előfizetési ár: Egész évre 8 korona. Fel- évre 4 korona. Egy füzet ára 80 fillér.

Gyűjtőknek 5 példány után tiszteletpéldány jár.

Az előfizési pénzek „Magy. Orpheus" cím alatt Győrbe küldendők.

Győr, 1901. postabélyeg kelte.

Hazafias üdvözléttel; **Dr. Angyal Armand, Dr. Vajda Emil,** szerkesztők.

Sport.

A „Kolozsvári M. kir. Ferenc-József Tud. Egye- tem" Tornavívó intézete által Kolozsvárt, a „Kolozsvári Kerékpáros-Egyet" versenypályáján 1901. évi május hó 27-én délután fél 3 órakor rendező országos főiskolai verseny föltettei: Nevezési határidő: 1901. május hó 22-én (szérda d. u. 3 órakor) Nevező- sek Florián János, a versenyt rendező bizottság titká- rához (Kolozsvárt, „Egyetem" intéződnök. 1. 100 yardos síkfutás (91'4 méter). 2. Diszkoszvetés. 3. 220 yardos síkfutás, (handicap) erőkiegyenlítésel. 4. Magas ugrás. 5. Távol ugrás. 6. 500 méteres kerékpáros verseny. 7. 2000 méteres kerékpáros verseny. 8. Birkózás (francia rendszerben). 9. Tornászati főverseny nyújtón és korlátlan. 10. Vivó-Academia. Döntő küzdelem. Az össze- versenyekben az első ezüst érmet és elismerő okiratot nyer, a második ezüst érmet, a harmadik bronzérmet. Az esetleges felajánlott és beküldött tiszteletdíjaknak az egyes versenyeke való kiárasól az érdeklődők kü- lön fognak értesíteni. Általános versenyszaba- lýok. 1. A viadal amatőröknek van fennartva. 2. Az összes versenyekben részt vehetnek a magy. főis- kolák kebeleiben alakult sportegyletek, vagy intézetek tagjai és az 1900—1901-ik tanévre beiratkozott főisko- lai hallgatók. A viadal atletikai verseny pontjai a „Magy. Athletikai Szövetség", torna-verseny pontjai a „Magy. Torna Egyesületek Szövetsége"-e, a kerékpáros versenyek pedig a „Magy. Kerékpáros Szövetség" sza- bályai szerint rendeztetnek. 3. A rendező bizottság fenntartja magának a jogot, hogy az egyes verseny- pontok egymásutánján esetleg változtatson. 4. Tét ver- senyzámonként 2 korona. A „Kolozsvári Ferenc-József Tud. Egyetem" hallgatói tétet nem fizetnek. 5. Az egyes versenyekek elemi esetleges óvások 5 korona lefizetés- mellett a verseny színhelyén emelkedők; az óvás elfo- gadása esetén az ó korona visszaadatik. A verseny- bíróság ítélete nem felelbitézhető. 6. A nevezésnek tar- talmuznia kell: a) a versenyző vezeték- és keresz- nevét, b) lakás címét, c) a verseny számát, szavakkal kiírva, melyre nevez, d) a tétet, e) a főiskolai egyet- legtől tagja, f) ha handicapra nevez, eddig elert megfelelő versenyeredményei adatait. g) Az egyes versenypontok, nevezések elfogadása vagy el nem fogadása felett a „Ferenc József Tud. Egyetem" allandó tornavívó bizottsága dönt. h) Záridón tul érkező neve- ző-ek figyelembe nem vétetnek. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók. A „Kolozsvári Ferenc József Tud. Egyetem" Torna-vívó intézet hallgatóinak 1901. év ápril 22-én tartott ülése határozatából. Nagybudafalvi Vermes Lajos, egyetemi tornatanár és szövömeter, el- nök. Florián János, titkár.

Különlék.

Személyi hírt. Döszegly Sámuel kir. főmér-nök, a helybeli áll. építészeti hivatal főnöke, Németország, Dan-, Svéd- és Norvégiában nővérével tett négy hónapos körutazásából e hó 15-én haza érkezett. A hosszú utazást teljes egészségben tették meg s igen gazdag tapasztalatokat szereztek.

Missio Székely-Udvarhelyen. Mozgalmas napok folytak le városunkban f. hó 7—15-ikeig. Ugyanis gróf Majláth erdélyi püspök Ries Ferencz, Mindlinszky József és Kulchár István Jézus-társasági atyákat városunkba küldötte a 1cm. káth. bítvához missio tartása vegett. A bevezető beszédet Ju. g-Cseke Lajos apátjelöltasson tar-

totta 7-én este; át- hatalmát s ugyancs beszéd emelkedett tartva. A körbe- sötétülő kórházban Reggel 8 órakor P. szedgette szét, s különösen a bünös P. Mindlinszky a főb- vótt, kellemes, gőcs- egységűbb és meg- történt a missioke- vezett. A beszéd- gokát a ká

Me Cormick Harvesting Machine Company.

Chicagoí aratógépgyár.

Kévektő aratógép
Fűkaszázó gép
Köszörűkésűtűk
„Daisi” marokraló aratógép
Szénagyűjtő gerblye és
Kévektőfonal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeiket
nem látta s árainkat nem
kérdedte!

Olcsó tartalékreszek óriási
raktára.

Tessék mintakinyvet kérni!

William J. Stillman, igazgató. Képviselőnk: Rösler és Gábor Sz.-Udvarhely Bpest. V. Váci-ut 30.

Hazai ipar! Szolid munka! Olcsó ár!

ALBERT PÉTER

kovács mester

Székely-Udvarhely, Kossuth-u. 74.

Allandó raktárt tart legjobban el-
készített és leg-
különbözőbb kivitelű modern

KOCSIKBÓL.

Használt kocsikat becsereél, vagy kijavit a
legpontosabban, szolid kivitelben és olcsó
árak mellett

JAKABFFY LAJOS

MŰ ÉS BÉRLŐ SZÜCS

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű
közönséget, hogy bundák, valamint egyéb szőr-
me- és bélelt ruhák, takarók, utazó lábszások
stb. nyaraltatását és gondozását
legjutányosabban árban elvállalom, ugyszintén min-
denemű finom és egyszerű szűcsmunkát készítek.
Vaddisznó, medve, farkas, róka s egyáltalán min-
denemű vadbőröket szőnyegnek izléssel kikészítek.
Vedekezünk a molypok ellen. Javítások gyorsan és
olcsón Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek.

Lakásom:
SZÉKELY-UDVARHELYEN, Kossuth-utca, Szeles
Pál-féle ház, a postával szemben.

Tisztelettel:
Jakabffy Lajos, szűcsmester.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált házi szer, amely már több
mint 30 év óta megbízható bedörzsölési alkal-
mazatnak köszvény, csúszlós és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor
mindig figyelemmel legyünk a „Hor-
gony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzőre.
Minden gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József gyógyszerésznél Buda-
pesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Fodrászüzlet

áthelyezés.

Van szerencsém értesíteni a n. é. helybeli és
vidéki közönséget, hogy **fodrászüzletemet** kibő-
vítve és a mai kor legkényesebb igényeinek meg-
felelően berendezve a **Kossuth-utca Novák féle házba**
(a régi nagytözsde helyiségebe) helyeztem át és
mindennemű a fodrászat körébe vágó hajmunka
készítéseket elvállalom. Üzletemben ügyes és szak-
értelmes segédek alkalmazásával személyes közre-
működésem és felügyeletem alatt szolgálom ki a
tisztelt közönséget.

Mindennemű illatszerek
és toalette-cikknek nagy-
ban kaphatók.

Tisztelettel:
Hallmen Mihály
fodrász.

Pályázat.

A bögözi nyári menedékház vezetőnöi állására pályázat
nyitattik. Fizetés három óra 120 korona. Választás ez idő szerint
egy évre szól. A szabályszerűen felszerelt folyamodások a me-
nedékház elnökségéhez intézendők május 27-ig.

A felügyelő bizottság.

Sz. 4085 - 1901. szb.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett Udvarhelymegye székelykereszturi járáshoz
tartozó Etéd község székhelyvel rendszeresített **körorvosi állásra** pályázatot nyitok.
E körhöz a következő községek tartoznak: Etéd székhely 1605, Siklód 1556,
Szolokma 655, Küsmöd 684, Köröspatak 1226, Bözöd-Ujfalu 725, Bözöd 1222, Mar-
tonos 591, Énlaka 695, Tordátfalva 528, Tarcsafalva 343 és Csehétfalva 394, összesen
10179 lakóssal.

A körorvos javadalmazása: 1000 korona fizetés, 250 korona uti átalány és
a megyei szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Köteles a szegényeket ingyen gyógykezeltetni, a kör községeit havonként egy-
szer előre megállapított napon meglátogatni és a járványos betegségek, valamint más
hiv. kiküldetések alkalmával természetbeni fuvarral vagy annak megváltási kilométeren-
ként 20 fillér árért a kör községeibe kiszállani, mely alkalommal öt más díj nem illeti.

A pályázni kívánók felhívattak, hogy az 1876. XIV. t.-cz. értelmében felsze-
relt folyamodványaikat **június hó 30-áig** hozzám nyújtsák be; később érkező
folyamodványokat nem fogom figyelembe venni.

Székely-Keresztur, 1901. május 9-én.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.

BUTOR

Grünwald Albert
butorkereskedő
Brassó.
Kapu-u. 47-49.
Legnagyobb
butorraktár
a Reinhart Fülöp
aradi butorgyáros
hírneves
készítményei
gyári árakon.

30 hálószoba
30 ebédlő
50 szalon és
több uriszoba
barock,
renaissance,
secessió és
önémet stílusban
állandóan van-
nak.

Nagy választék
szalon- és
futó szőnye-
gekben.
Párisi, berlini,
brüsseli stb.
selyem, pe-
luche szőve-
tekben.

Kezeskedik
kötöny minősé-
gért,
rendkívüli
olcsó árak mellett.
Vidéki
megrendelések a
legpontosabban
eszközöltetnek.

BERKECZY LAJOS

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰBÁDOGOS

ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, u.
m.: toronyfedés, házfedés, ócska fedelek javítását
utólagos fizetéssel is. Készletben minden bádogos
munkák, fűrdő kádak, házi cizkék, konyhaszko-
zók és kertészeti cizkék. — Vidéki megrendelések
pontosan teljesítenek.

Az üzlet 14 évi fennállása a megrendelések
és kiszolgálások kifogástalanságáról és szoliditá-
sáról tanuskodik. Minel számosabb megbízást kér
tisztelttel:

BERKECZY LAJOS bádogos mester,
Székely-Udvarhely.

Alapítottat
1879-ben

HODOR KÁROLY

bádogosmester Székely-Udvar-
helyt (Piaczétér)

Épület- és toronyfedéseket a legjutányo-
sabban elvállalom mindennemű kivitelben a
legjobb igényeknek megfelelően. Disztingyák
és minden a bádogosághoz tartozó munká-
latok készítenek és készletben tartanak; így
fűrdőkádak, konyhaberendezési és gazdasági
cizkék. — Vidéki, úgymint helyi építkezé-
seknek költségeloirányzatok azonnal készit-
tetnek. — Tartós és felelősség melletti munka,
szolid árak.

RUDOLF JÓZSEF

KÁR-
PITOS

BUTORRAKTÁRA
Székely-Udvarhelyt (Főter.)

Bátor vagyok a n. é. butorvásárló köz-
önségnek **kész butor-raktárom**
mat ajánlani, hol mindenféle butorok a
legjutányosabban áron beszerezhetők. U. m.:
sifonerek, ágyak, mosdók, író- és szalonsza-
talok, credenc és éjjeli szekrények, vasbuto-
rok, szalon garnitúrák és mindenféle butorok.

Ezenkívül elvállalom minden a kárpitos
szakmába vágó munkákat, u. m.: divánok,
szalona-niurák, matrácok, roletták és nap
elleni ponyvák készítését és javítását pontos
kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Főtörökvésem n. é. vevőim és megren-
delőimnek mindig lelkiismeretesen kiszolgálni,
miről 12 év óta fennálló üzletem jó hírneve
tanuskodik. — A n. é. közönség eddigi párt-
fogását köszönve és ezutánra is kérve, vagyok
kiváló tisztelettel:

Rudolf József.

KELEMEN MÁRTON

czipész mester Székely-Udvarhelyt
Szombafalvi-utca (szemben a Korona-szállóval).

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe egész
ujjonnan berendezett **férfi és női**

CZIPÓRAKTÁRÁT

A legfinomabb anyagból a legkényesebb
izlésnek is megfelelően készit kellő gyorsasággal,
tartóssággal, pontossággal, jutányos árak mellett
férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú tapas-
zataltaira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát
és megrendeléseit kéri.

PANAJOTH
ALBERT
műlakatos

KERÉKPÁR RAKTÁRA

Székely-Udvarhelyt. Kossuth-u. 44.

Nagy választék: **Kaiser-, Styria-, Re-
gent-** stb. kerékpárokból. Legolcsóbb árak.
Az összes felszerel-
ések kaphatók. **Laka-
tos munkák, sírkéri-
tések, villamos cse-
n-gök, tüzelők** stb. eset-
leg előnyös részletfize-
tésre is.

Kerékpárjavító
műhely.
Csak szolid kivitel és
olcsó ár a jelszavam.

Mi a legolcsóbb és legegészségesebb ital?

A szeszes italok között

a sör! a sör! a sör! a sör!

még pedig

a HAURIK-féle pasteurisált MÁRCZIUSI SÖR!

A legkötönyebb, **valódi tiszta sört** itthon
kaphatjuk. Ezzel saját magunknak gazdálko-
dunk, mert árpa- és komlóterményünk **ittthon**
nagyobb mérvben kerül feldolgozásra; s így pen-
zünket sem viszik külföldre és ez minden jó
hazafinál irányadó kell legyen ma inkább, mint
valaha. Különösen mert **Haurik Alfréd**

kitünő sörgyártmánya

bármely hazai, vagy külföldi készítménnyel
a versenyt kiállja s mégis sokkal
olcsóbb. Már a tetemes vasuti szállítási költségek
is a Haurik-féle sörnél a **vevő javára**
megmaradnak. Ebből tehát mit kö-
vetkezik? Nem más, minthogy: minden igaz
székely hazafi Haurik-féle székely-ud-
varhelyi sört követeljen vármegye-
szert! — Megrendelések: „Haurik Alfréd sör-
gyáros Székely-Udvarhely” czimére intézendők.

Boreladás.

Kitünő **balavásári** és **vidéki asz-
tali új borok** 1 hectol.-tól 300 hecto-
literig hectoliterenként **18 és 19 frtért**
kaphatók **dr. Hersch Jakabnál**
Balavásáron.

Épület- és butorasztalos

Van szerencsém értesíteni
a nagyérdemű közönséget, hogy
mindennemű az asztalos iparba
vágó munkálatokat elvállalom, így jutányos áron
és szolid kivitelben készítek szoba- és konyha-
berendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek
padolását, ajtókat és ablakokkal való felszerelését,
különösen ajánlom remek művi íróasztalaimat,
könyv- és íróasztalaimat.

Közégségi jegyzői és bírói irodák teljes berendezését.
Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombafalvi-utca. (Saját
házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

BARTHA ANDRÁS

czipész mester
SZÉKELY-UDVARHELYT
Kossuth-u. 21.

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe
a **Kossuth-u. 21. sz.** (Zálogház mellett) egész
ujjonnan berendezett **férfi- és női**

KÉSZCZIPÓRAKTÁRÁT

és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyagból a legkényesebb iz-
lésnek is megfelelően készit kellő gyorsasággal,
tartóssággal, pontossággal, **jutányos árak mel-
lett** férfi-, női- és gyermekcipőket. Sokoldalú ta-
pasztataltaira támaszkodva, a n. é. közönség bizal-
mát és megrendeléseit kéri.

Hetedik év

ELŐFIZETÉSI

Egész évre
Fél évre
Negyed évre
Külföldre egész évre
Papok, tanítók, gazdasági
és közs. előjárónak egy
tanító-egyet tagjának,
záróknak

— Egy példány ára
Megjelen hetenként
vasárnapon

A pünkösztől
A föld keres-
ségi megalakulása
a piros pünkösztől
Mohamed-vallás-
ságát értelm.
A társadalmi
alapokat rakó K.
hatalmát jelképe-
meltek egy ily
maradtak.
Fehér galan-
lott az égi lélek, az
talt szent lelkes
csüggeteg apostol
mintegy három
állottak Jézus
uj társaságba
meg a keresztény
A vezérek
ünneplő sokasá-
beke és szerete-
gulás és boldog
uj erények belé-
Forduljunk
év üldözésétől
megbukott római
társaság száma
Sokan van-
keznek gördítet-
azt kiabálják az
édes bortól
kik hatalmi vá-
a társadalmi m-
mukába hívását
vésektől, a kik
gondolkozás, ta-
sokaságon erőt,
kebre szorul. P-
hető had keves-
győzelemre. A
őszinte és nem-
gonoszság, az ő-
kötői, soká ne-
czélul tüztől és
ágya, tenyésztő
kenyere a hazai
folyton szapor-
Az ilyenek
tisztító, fe-
szent lélek alá-
A belső e-
álnok és készit-

A SZÉKELY

(S z é k e l y)

Mintogy Bandi
Jól tudta a lezár-
Vásárkor az apja
Vett neki egy ke-
Azán szép kocs-
Vásárolt hozzája
Ki vol kenve-fe-
Minden porcziká-
Mikor a kecsker-
Rátették a háma-
A hintós lónak
Elejébe vágott.

Vala-
A lo-
Elvált
Udva-
Gyí-
Azí-
Arko-
Ott
Ves-
Tar-
Az
A n-
Mik-
A j-
Csi-
Ho-